

TVIRTINU
Teisės ir pirkimų departamento vadovas
Linas Vinciūnas

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IŠVADA

2025 m. liepos 14 d. Nr. TPT-2025/5
Vilnius

1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).	Korupcijos pasireiškimo tikimybės (toliau – KPT) nustatymas atliktas akcinės bendrovės Lietuvos pašto (toliau – Bendrovė) įmonių grupės priimamų sprendimų veiklos srityje. Tikslas – įvertinti, ar pakankamai užtikrintas interesų konfliktų valdymas, kai dukterinių įmonių vadovai dalyvauja Bendrovės Vadovų tarybos posėdžiuose, sprendžia viešųjų pirkimų klausimus ir priima sprendimus, ir pateikti siūlymus dėl tinkamų valdymo priemonių. KPT atliktas Bendrovės iniciatyva, papildant atliekamą Įmonių grupės korporatyvinio valdymo modelio vertinimo vidaus auditą.
2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Saugos ir prevencijos departamento Prevencijos ir tyrimų skyriaus ekspertė Asta Vaičiūnienė
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas	Gavus Bendrovės vidaus audito skyriaus informaciją, 2025 m. balandžio 4 d. pradėtas KPT vertinimas, kuris baigtas 2025 m. birželio 9 d. KPT nustatymo išvada surašyta po situacijos analizės ir konsultacijų su atsakingais padaliniais. Pateiktos rekomendacijos įgyvendintos: - 2025-06-09 pateiktos išankstinės rekomendacijos Vadovų tarybos nariams, kurie eina ir Bendrovės dukterinių įmonių vadovų pareigas. - 2025-06-23 įsakymu Nr. DGĮ-2025/172 atnaujintas Vadovų tarybos reglamentas.
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą	

POVEIKIS	Katastrofinis					
	Kritinis	R ₁ , R ₂ , R ₃ (3)				
	Pastebimas					
	Žemas					
	Nereikšmingas					
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)						
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)						
4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)		R1 – nepakankamai reglamentuotas interesų konflikto prevencijos mechanizmas Vadovų tarybos veikloje gali sudaryti prielaidas neskaidriems sprendimams. Aprašymas. Vadovų tarybos darbo reglamente nėra aiškos nuorodos į Bendrovėje galiojantį Viešųjų ir privačių interesų derinimo ir jų kontrolės tvarkos aprašą. Tai apsunkina galimybę sistemingai ir nuosekliai taikyti interesų konflikto valdymo principus, kas gali lemti, kad sprendimus priimančios asmenys neidentifikuos interesų konflikto situacijų arba jų tinkamai nesuvaldys. $P = 4$; $T = 1$. Rizikos lygis: $R = T \times P$; $R2 = 4$ Pagrindimas. Poveikis vertinamas 4, nes interesų konflikto valdymo reglamentavimo spragos gali lemti sprendimų, turinčių korupcijos požymių, priėmimą. Tai gali pažeisti viešųjų interesų apsaugos principus, sukelti neigiamas reputacines pasekmes ir paskatinti vidinius arba išorinius tyrimus. Tikimybė vertinama 1, nes 2024 m. nebuvo gauta pranešimų dėl netinkamo sprendimų priėmimo susikirtus viešiesiems ir privatiems interesams – 0 atvejų. R2 – nepakankamai aiškiai apibrėžta sprendimų priėmimo tvarka esant kvorumui trūkumui arba balsams pasiskirsčius po lygiai gali sudaryti sąlygas procedūrinėms manipuliacijoms.				

	Aprašymas. Vadovų tarybos reglamente nėra aiškiai suformuluota, kaip elgtis, kai balsavimo metu balsai pasiskirsto po lygiai ar kai nesusirenka kvorumas. Tai sudaro galimybę sprendimų priėmimą vilkinti, blokuoti ar interpretuoti skirtingai, priklausomai nuo situacijos, kas kelia korupcijos riziką sprendimų priėmimo skaidrumui ir nuspėjamumui. $P = 4; T = 1$. Rizikos lygis: $R = T \times P$; $R3 = 4$ Pagrindimas. Poveikis vertinamas 4, nes neaiškiai reglamentuoti sprendimų priėmimo mechanizmai gali sudaryti prielaidas suinteresuotiems asmenims manipuluoti procedūromis ir daryti poveikį sprendimų rezultatams. Tai kelia riziką dėl neskaidraus valdymo, galimo vidaus ginčų eskalavimo ir nepasitikėjimo Vadovų tarybos veikla. Tikimybė vertinama 1, nes 2024 m. nebuvo registruota atvejų, susijusių su sprendimų priėmimo tvarkos pažeidimais ar kvorumo nebuvimu – 0 atvejų. $R3$ – neaiškus elgesio reglamentavimas interesų konflikto situacijose, kai Vadovų tarybos narys eina ir dukterinės įmonės vadovo pareigas, gali sudaryti prielaidas netinkamam sprendimų priėmimui. Aprašymas. Vadovų tarybos reglamente nėra aiškiai nustatyta, kaip turi elgtis nariai, kurie eina ir Bendrovės dukterinių įmonių vadovo pareigas, interesų konflikto situacijose. Nėra aiškos nusišalinimo tvarkos, jo įforminimo reikalavimų bei kitų dalyvaujančių asmenų elgesio protokolo, kas sudaro prielaidas netinkamam sprendimų priėmimui ir reputacijos pažeidimui. $P = 4; T = 1$. Rizikos lygis: $R = T \times P$; $R4 = 4$ Pagrindimas. Poveikis vertinamas 4, kadangi interesų konflikto situacijų nereglamentavimas konkrečiu atveju, kai Vadovų tarybos narys tuo pačiu eina ir Bendrovės dukterinės įmonės vadovo pareigas, gali lemti situacijas, kai sprendimai priimami dalyvaujant asmeniui abiejose sandorio pusėse. Šis asmuo yra įgaliotas organizuoti ir vykdyti dukterinės įmonės pirkimų procedūras (rengti dokumentus, vesti derybas, vertinti tiekėjų pasiūlymus, pasirašyti sutartis ir pan.), todėl dalyvavimas Vadovų tarybos sprendimuose dėl dukterinės įmonės veiklos, finansavimo, projektų ar pirkimų gali sukurti pagrįstą interesų konflikto regimybę. Tokios situacijos gali būti vertinamos kaip viešųjų ir privačių interesų derinimo pažeidimas, lemti skundų pateikimą atsakingoms institucijoms, reputacinę žalą bei antikorupcinių tyrimų inicijavimą. Tikimybė vertinama 1, nes 2024 m. nebuvo gauta pranešimų dėl sprendimų, priimtų nusišalinimo nevykdžius – 0 atvejų.
Kita informacija	

5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	Atsižvelgiant į atliktą korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą, pasiūlyta įgyvendinti šias priemones, siekiant sumažinti nustatytas rizikas: 1. Pavesti Prevencijos ir tyrimų grupei atlikti detalią aplinkybių analizę, įvertinant praktines situacijas, kuriose Vadovų tarybos nariai, einantys ir Bendrovės dukterinių įmonių vadovų pareigas, gali patekti į interesų konflikto situacijas, ir remiantis šia analize parengti išankstines rekomendacijas. Rekomendacijose turi būti aiškiai apibrėžta: 1.1. kokie sprendimų priėmimo klausimai kelia interesų konflikto riziką; 1.2. kokiose situacijose būtina nusišalinti nuo svarstymo ir sprendimų priėmimo; 1.3. kokia turi būti nusišalinimo tvarka bei įforminimo procedūra; kokie veiksmai turi būti atliekami siekiant užtikrinti skaidrumą ir atskaitomybę. 2. Atnaujinti Vadovų tarybos darbo reglamentą, papildant jį šiais aspektais: 2.1. Įtraukti nuorodą į Bendrovėje patvirtintą Viešųjų ir privačių interesų derinimo ir jų kontrolės tvarkos aprašą, taip stiprinant prevencines priemones interesų konflikto valdymo srityje. 2.2. Išsamiau reglamentuoti sprendimų priėmimo procedūrą tais atvejais, kai balsai pasiskirsto po lygiai arba nėra kvorumo, aiškiai nustatant galimus sprendimų priėmimo mechanizmus ir sprendimų atidėjimo ar peržiūros galimybes. 2.3. Įtraukti papildomas nuostatas dėl Vadovų tarybos nario, kuris tuo pačiu eina ir Bendrovės dukterinės įmonės vadovo pareigas, elgesio tvarkos: aiškiai reglamentuoti jo pareigą nusišalinti nuo svarstymų ir sprendimų priėmimo, esant galimam interesų konfliktui, bei kitų Vadovų tarybos narių veiksmus tokiose situacijose, nustatant aiškiai tokio nusišalinimo įforminimo procedūrą protokole.
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Nėra
Išvadą parengęs asmuo: Prevencijos ir tyrimų skyriaus ekspertė Asta Vaičiūnienė	